

Advies voor richtlijnen
voor het milieu-effectrapport
Verbetering Millingse Bandijk en Duffeltdijk

7 november 1994

632-25

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Advies

Advies voor richtlijnen voor het milieu-effectrapport
Verbetering Millingse Bandijk en Duffeltdijk / [Commissie
voor de milieu-effectrapportage]. - Utrecht : Commissie
voor de milieu-effectrapportage

ISBN 90-5237-793-6

Trefw.: milieu-effectrapportage; Millingen aan de Rijn /
dijkverzwaringen; Gelderland.

commissie voor de milieu-effectrapportage

Aan het College van Gedeputeerde
Staten in de provincie Gelderland
Postbus 9090
6800 GX ARNHEM

uw kenmerk
MW93.67195-6082021

uw brief
d.d. 29 juli 1994

ons kenmerk
U749-94/Eck/mp/632-26

onderwerp
Advies voor richtlijnen m.e.r. Verbetering
Millingse Bandijk en Duffeltdijk

doorkiesnr.
030 - 347625

Utrecht,
7 november 1994

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieu-effectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over de verbetering van de Millingse Bandijk en Duffeltdijk in de gemeenten Ubbergen en Millingen aan de Rijn.

Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

Bij de advisering over dit project wil ik onder uw aandacht brengen dat voor het uitvoeren van het dijkverbeteringsplan waarschijnlijk ook bestemmingsplanwijzigingen nodig zullen zijn. Hoewel de m.e.r. over de Millingse bandijk en Duffeltdijk niet wordt uitgevoerd met vrijwillige coördinatie (zie hoofdstuk 14 van de Wet milieubeheer), kan het voor de betrokken partijen¹⁾ qua kosten en tijd voordelig zijn de verschillende te nemen besluiten op elkaar af te stemmen. Voor de insprekers zal dit tot meer duidelijkheid leiden.

De besluitvorming over de dijkverbetering dient dan te worden gekoppeld aan (overigens niet m.e.r.-plichtige besluiten als):

- het vaststellen van wijzigingen in de gemeentelijke bestemmingsplannen;
- het vastleggen van de gewenste verkeersfunctie van de dijk.

Tijdens het locatiebezoek aan de dijk, waarin de Commissie zich heeft laten informeren over de specifieke gegevens van het project, kwam een tweetal gedachten naar voren, die ik in aansluiting op het voorafgaande in deze brief wil vermelden.

Het eerste betrof een idee om binnendijs hoogwater-vluchtplaatsen voor in de uiterwaarden levende fauna aan te leggen. Een strook achter de "groene dijk" zou hiervoor in aanmerking kunnen komen. Met een groene inrichting kan tevens de eventueel toekomstige uitbreiding van het industrieterrein worden afgeschermd en kan de recreatieve waarde van een mogelijk aan te leg-

1 Provincie, gemeenten, Rijkswaterstaat Directie Gelderland.

gen fietspad op de groene dijk worden vergroot.

Bij het gedeelte van de dijk, waar de kerk en enige woningen buitendijks liggen en de toegangsweg tot Kekerdom ligt, vragen de adviesrichtlijnen om een zorgvuldige afweging van dijkverbeteringsvarianten om de ruimtelijke kwaliteit van dit gebied te handhaven en waar mogelijk te verbeteren. De gemeente Ubbergen zou hierbij kunnen aansluiten door de mogelijkheden voor een optimale stedenbouwkundige "her"inrichting van dit gebied te onderzoeken.

Over genoemde punten zou dan in een vroeg stadium contact moeten plaatsvinden tussen de gemeenten en Rijkswaterstaat Directie Gelderland. De provinciale overheid kan hierbij een coördinerende functie vervullen.

Een afschrift van deze brief en de adviesrichtlijnen zend ik ter kennisname aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeenten Ubbergen en Millingen aan de Rijn.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

Hoogachtend,

dr. J. T. de Smidt,
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Verbetering Millingse Bandijk en Duffeltdijk

**Advies voor richtlijnen voor het milieu-effectrapport
Verbetering Millingse Bandijk en Duffeltdijk**

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieu-effectrapport over de verbetering van de Millingse Bandijk en Duffeltdijk,

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland door de Commissie voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

de werkgroep m.e.r. Verbetering Millingse Bandijk en Duffeltdijk

de secretaris

de voorzitter

drs. M. van Eck

dr. J.T. de Smidt

Utrecht, 7 november 1994

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Hoofdpunten van het advies	1
1. Inleiding	3
2. Probleemstelling en doel, beleid en besluiten	4
2.1 Probleemstelling	4
2.2 Doel van het voornemen	5
2.3 Beleidskader	5
2.4 Besluitvorming	6
3. Voorgenomen activiteit en alternatieven	6
3.1 Inleiding	6
3.2 Varianten	6
3.3 Meest milieuvriendelijk alternatief	8
3.4 Compensatie	9
3.5 Nulalternatief of referentiesituatie	9
4. Bestaande milieutoestand en milieugevolgen	10
4.1 Algemeen	10
4.2 Geomorfologie en bodem	10
4.3 Grond- en oppervlaktewater	11
4.4 Flora, vegetatie en fauna	12
4.5 Cultuurhistorische aspecten	12
4.6 Landschappelijke aspecten	13
4.7 Woon- en leefmilieu	14
4.8 Functies en ruimtegebruik	14
4.9 Overige aspecten	14
5. Vergelijking van de alternatieven	15
6. Leemten in kennis en evaluatie	15
7. Vorm, presentatie en samenvatting van het MER	15

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 29 juli 1994 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Openbare kennisgeving van de startnotitie in Staatscourant nr. 162 d.d. 25 augustus 1994
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

Rijkswaterstaat Directie Gelderland heeft het voornemen om voor het dijkvak Millingse Bandijk en Duffeltdijk een dijkverbeteringsplan te ontwikkelen. In het kader van de hiervoor uit te voeren milieu-effectrapportage (m.e.r.) heeft de Commissie voor de m.e.r. op basis van de ingediende startnotitie, adviesrichtlijnen voor het op te stellen milieu-effectrapport vervaardigd.

Probleemstelling en doel

De Millingse Bandijk en Duffeltdijk is niet hoog en stabiel genoeg om te kunnen voldoen aan de gestelde veiligheidseisen voor het waterkerend vermogen. Bij de noodzakelijke verbetering worden de landschappelijke, natuur- en cultuurhistorische waarden zoveel mogelijk ontzien en waar mogelijk versterkt. Tevens wordt de kwaliteit van het woonmilieu gewaarborgd. In het MER dient de reeds in de startnotitie aangegeven visie aan de hand van gedetailleerder onderzoek verder te worden uitgewerkt, waarbij tevens een visie wordt ontwikkeld op de functie van de dijk in zijn omgeving.

Het verdient aanbeveling in het MER parameters te ontwikkelen, mede op basis van vigerend beleid, waarmee de op te stellen alternatieven en varianten kunnen worden beoordeeld.

Voorgenomen activiteit en alternatieven

De voorgenomen activiteit is nog niet omschreven als een concreet dijkverbeteringsplan. Een systematische analyse van verschillende uitvoeringsmogelijkheden dient te leiden tot een selectie van de meest relevante.

Op grond van de analyse in de startnotitie bestaan (in dit gebied) dijkverbeteringsalternatieven uit kettingen van varianten voor het gehele dijktraject. De varianten moeten zo op elkaar zijn afgestemd, dat een logisch geheel ontstaat. In de startnotitie heeft reeds een inperking van te bestuderen varianten plaats gevonden. De Commissie adviseert in een drietal secties (IV, V en VI) niet alleen binnendijkse, maar ook buitendijkse oplossingen mede te beschouwen.

Behalve een dijkverbeteringsalternatief, dat de voorlopige voorkeur heeft van de initiatiefnemer, dient ook een zogenaamd 'meest milieuvriendelijk alternatief' te worden beschreven. Dit alternatief combineert de meest milieuvriendelijke varianten tot een consistent milieuvriendelijk dijkverbeteringsplan voor het gehele dijkvak, geeft zonodig aanvullende mitigerende en compenserende maatregelen en geeft bovendien richtlijnen voor aanleg, gebruik en beheer. In verband met de duidelijkheid voor de besluitvorming verdient het aanbeveling in het MER één alternatief als het meest milieuvriendelijke aan te wijzen, ook als de verschillende milieudoelstellingen strijdig zouden blijken. In dat geval kan het MER, zo nodig in overleg met het bevoegde gezag, prioriteit aan bepaalde doelstellingen geven (verdere visie-ontwikkeling).

Milieugevolgen

In het MER dienen de milieugevolgen van de voorgenomen activiteit (en relevante alternatieven) te worden beschreven, alsmede de bestaande situatie van het milieu, voor zover nodig om als referentie te kunnen dienen.

Bij een dijkverbeteringsproject zijn in het bijzonder de gevolgen voor de landschappelijke, natuur- en cultuurhistorische aspecten in hun onderlinge samenhang van belang. In het MER dienen de bestaande elementen en patro-

nen te worden beschreven en gewaardeerd¹]. Verder zal aandacht moeten worden besteed aan de gevolgen voor het woonmilieu, voor het ruimtegebruik op en langs de dijk en aan de rivierkundige aspecten.

Voor het goed beschrijven van bepaalde milieugevolgen is het noodzakelijk dat inzicht wordt gegeven in de opbouw van de bodem en de daarin te verwachten wijzigingen en in de hydrologische situatie.

Per alternatief dient te worden beschreven in hoeverre van belang geachte elementen verloren gaan, worden aangetast, in stand kunnen blijven of verder worden ontwikkeld.

De gevolgen van de alternatieven moeten overzichtelijk gerangschikt worden weergegeven, zodat een goede beoordeling voor de besluitvormer mogelijk is.

Hoewel de initiatiefnemer in eerste instantie niet verantwoordelijk is voor het aangeven van de gewenste verkeersfunctie van de dijk, ligt het voor de hand dat in het MER (op basis van de inbreng van de betrokken gemeenten) ook hieraan aandacht wordt besteed.

1 Bij cultuurhistorische aspecten vindt beschrijving en waardering plaats op basis van de ontstaansgeschiedenis van het gebied, de landschappelijke analyse vindt plaats aan de hand van een visie op de bestaande en wenselijke ruimtelijk-functionele opbouw van de dijk in relatie tot zijn omgeving.

1. INLEIDING

Rijkswaterstaat Directie Gelderland heeft het voornemen om voor het dijkvak Millingse Banddijk en Duffeltdijk een dijkverbeteringsplan te ontwikkelen. Het traject is gelegen in de gemeenten Millingen aan de Rijn en Ubbergen. Ter ondersteuning van de besluitvorming over het dijkverbeteringsplan ex artikel 33 van de Waterstaatwet 1900 wordt milieu-effectrapportage (m.e.r.) uitgevoerd.

Per brief van 12 augustus 1994 stelde het College van Gedeputeerde Staten van Gelderland (bevoegd gezag in deze m.e.r.-procedure) de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid advies uit te brengen over de richtlijnen voor de inhoud van het op te stellen milieu-effectrapport (MER).

De openbare bekendmaking van de start van de m.e.r.-procedure vond plaats in de Staatscourant van 25 augustus 1994 (zie bijlage 2). De belangrijkste projectgegevens zijn opgenomen in bijlage 3.

Het doel van het advies van de Commissie is de belangrijkste milieu-aspecten van het project af te bakenen en de gewenste inhoud van het MER aan te geven. De Commissie heeft de *Handreikingen* van de TAW²] als uitgangspunt gehanteerd bij het opstellen van dit advies voor richtlijnen: zij heeft kennis genomen van de "visie" in de startnotitie op de doelstellingen en uitgangspunten voor het project en de afperking van alternatieven. In de hoofdstukken 2 en 3 reageert de Commissie met de adviesrichtlijnen op de visie en bouwt erop voort.

Bij de opstelling van het advies heeft de Commissie de via het bevoegd gezag ontvangen schriftelijke reacties en het verslag van de op 13 september gehouden informatie-avond in beschouwing genomen. Een lijst van de reacties is opgenomen in bijlage 4.

2 Technische Adviescommissie voor de Waterkeringen (TAW) heeft in 1994 een vijftal zogenoemde Handreikingen gepubliceerd over deelaspecten van dijkverbetering.

2. PROBLEEMSTELLING EN DOEL, BELEID EN BESLUITEN

2.1 Probleemstelling

De startnotitie vat het probleem van dit project als volgt samen:

De Millingse Bandijk en Duffeltdijk is ook bij de nieuwe maatgevende hoogwaterstanden niet hoog en stabiel genoeg om te kunnen voldoen aan de gestelde veiligheidseisen. Landschappelijke, natuur- en cultuurhistorische waarden en bebouwing vlakbij de dijk zijn bij de noodzakelijke dijkverbetering in het geding. Er zijn bovendien natuurontwikkelingsplannen voor het gebied opgesteld.

Het MER dient een uitgewerkt overzicht te geven van de bestaande tekortkomingen van het dijkvak in relatie tot de wettelijk gestelde veiligheidsnorm in termen van de volgende faalmechanismen:

- hoogte (zie Startnotitie pagina 8);
- opdrukstabiliteit en afschuifstabiliteit (bij MHW);
- stabiliteit bij overslag;
- veiligheid ten aanzien van interne erosie;
- erosiebestendigheid van de taluds;
- microstabiliteit;
- stabiliteit van het buitentalud bij snelle val van het water.

Daarnaast kan worden aangegeven, welke wensen en eisen vanuit het (toekomstige) dijktechnische beheer aan het ontwerp voor de dijk worden gesteld. Omdat deze van een andere orde zijn, dienen ze echter apart van het veiligheidsaspect te worden behandeld.

Verder is het van belang na te gaan of er invloed kan worden verwacht op de veiligheid van de waterkering van in uitvoering zijnde of vastgelegde toekomstige natuurontwikkelingsplannen "Gelderse Poort" (herinrichtingsplannen van de uiterwaarden en rivierkundige veranderingen). Duidelijk moet zijn of het wenselijk zou zijn dat hiermee bij dit dijkverbeteringsproject rekening wordt gehouden en, zo ja, in welke mate dit gebeurt.

Het regeringsstandpunt is dat naast het bereiken van de gewenste veiligheid ook het behoud en de ontwikkeling van landschappelijke-, natuur-, en cultuurhistorische waarden (LNC) en het woonmilieu een belangrijk uitgangspunt dienen te zijn. Om die reden maakt ook een analyse van de waardevolle elementen op en rondom de dijk in termen van mogelijke bedreigingen en ontwikkelingspotenties onderdeel uit van de probleemstelling. (De gegevens in de startnotitie vormen hiervoor de basis.)

2.2 Doel van het voornemen

De startnotitie geeft de volgende omschrijving van het doel van het voornemen:

Het verbeteren van het dijktraject Millingse Bandijk en Duffeldijk, waarbij de veiligheid tegen overstromingen wordt gewaarborgd en landschappelijke, natuur- en cultuurhistorische waarden zoveel mogelijk worden ontzien en waar mogelijk versterkt. De bestaande bebouwing dient zoveel mogelijk te worden gehandhaafd. Uit de studie zal blijken waar aansluiting bij natuurontwikkelingsplannen mogelijk is.

In het MER zullen deze doelstellingen specifiekere moeten worden uitgewerkt, waarbij een visie wordt ontwikkeld op de functie van de dijk in het omringende landschap (zie § 4.6) en aandacht wordt besteed aan de aspecten van het woonmilieu (zie § 4.7).

Het is van belang in het MER na te gaan in hoeverre de (deel)doelstellingen met betrekking tot bijvoorbeeld natuur en landschap elkaar kunnen versterken of juist onderling strijdig zijn en welke prioriteiten in het laatste geval worden gesteld³.

Waar mogelijk dient een relatie te worden gelegd met doelstellingen uit vigerend beleid (zie § 2.3).

Op pagina 34 van de Startnotitie wordt een overzicht gegeven van (voorlopige) toetsingscriteria voor de aspecten landschap, natuur, cultuurhistorie, sociaal-economische functies, beheer/onderhoud en kosten.

Het verdient aanbeveling de te hanteren criteria per milieu-aspect uit te werken tot parameterwaarden, waaraan getoetst kan worden bij het beoordelen en vergelijken van de alternatieven en varianten.

2.3 Beleidskader

Het MER dient een inzicht te geven in specifieke besluiten die over de dijk en het aangrenzende studiegebied zijn genomen in vastgestelde beleidsnota's en (ontwerp-)plannen en na te gaan in hoeverre het voornemen daarop is afgestemd, dan wel ertoe leidt dat deze besluiten of plannen moeten worden bijgesteld. Het overzicht op pagina 45 van de startnotitie biedt hiervoor het uitgangspunt. De Commissie adviseert deze beschrijvingen te beperken tot op de situatie toegepitste informatie en waar dat het inzicht bevordert, kaartmateriaal toe te voegen.

³ De Commissie verwacht overigens in dit gebied weinig conflicten tussen de LNC-doelstellingen onderling, maar wel conflicten tussen bijvoorbeeld de LNC-waarden en het optimaal handhaven van de woonfunctie en het woonmilieu.

2.4 Besluitvorming

In het MER dient te worden vermeld voor welk besluit het MER is opgesteld en kan worden gebruikt en door welke (overheids)instanties dit besluit zal worden genomen.

Evenzeer dient te worden aangegeven welke besluiten in een later stadium nog worden genomen om de voorgenomen activiteit te kunnen realiseren, zoals besluiten over ontgrondingen, inrichtingsplannen, verkeersplannen of eventuele bestemmingsplanwijzigingen.

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

3.1 Inleiding

De voorgenomen activiteit wordt in de startnotitie omschreven als:

"Het zodanig verbeteren van de Millingse Bandijk en Duffeltdijk dat voldaan wordt aan de voor deze waterkering geldende veiligheidseisen en zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de aanwezige landschappelijke, natuur- en cultuurhistorische waarden en bestaande bebouwing. De voorgenomen activiteit dient voldoende aan te sluiten bij het beleid ten aanzien van natuurontwikkeling, ontgrondingen, alsmede bij het gemeentelijk beleid."

De voorgenomen activiteit is nog niet omschreven als een concreet dijkverbeteringsplan. Een systematische analyse van verschillende uitvoeringsmogelijkheden dient te leiden tot een selectie van de meest relevante.

Daartoe kunnen, zoals in de startnotitie is gedaan, in het dijktraject homogene deeltrajecten en specifieke knelpuntsituaties worden onderscheiden. Voor ieder van deze deelsecties en knelpuntsituaties worden reëel in beschouwing te nemen dijkverbeteringsmogelijkheden beschreven (**varianten**).

Deze kunnen de bestaande dijk als uitgangspunt nemen (aanpassing van het dijkprofiel en bijzondere constructies) of zich richten op de aanleg van een nieuw binnen- of buitendijks tracé. De dijkverbeterings**alternatieven** bestaan uit kettingen van varianten voor het hele dijktraject. De varianten moeten zo op elkaar zijn afgestemd, dat een logisch geheel ontstaat.

3.2 Varianten

Inperking in de startnotitie

In de startnotitie wordt besproken welke principe-oplossingen voor verbetering voor ieder van de onderscheiden deelsecties in aanmerking komen en hoe de mogelijke oplossingen per deelsectie op elkaar aansluiten (consistentietoets).

De Commissie adviseert, gezien het verzoek uit de inspraak, voor sectie IV en VI (uit de startnotitie) ook een buitendijkse verbetering in de afweging mee te nemen. Verder zouden gezien de complexiteit van de situatie rondom de kerk (deelsectie V) ook daar buitendijkse oplossingen (C1) niet bij voorbaat af mogen vallen.

Tracévarianten

Uit de startnotitie blijkt dat alleen voor deelsectie V ter hoogte van Kekerdom aanleiding bestaat om een nieuw (buitendijks) tracé in beschouwing te nemen. Het MER dient aan te geven:

- welke tracés daarvoor voor de hand zouden liggen;
- welk tracé de voorkeur verdient en waarom;
- welke functie en inrichting het 'tussengebied' krijgt;
- welke maatregelen aan de bestaande dijk worden genomen;
- hoe de nieuwe dijk wordt uitgevoerd;
- hoe de aansluitingen op de bestaande dijk worden vormgegeven.

Uitvoeringsvarianten

Per deelsectie dient te worden beschreven welke oplossingen voor de dijkverbetering relevant zijn en naar welke oplossing de (voorlopige) voorkeur uitgaat. Daarbij dient niet alleen ingegaan te worden op de verhoging en verbreding van het dijklichaam zelf, maar ook op de aanleg van een binnendijkse steunberm en een buitendijks kleidek.

Het MER dient per deelsectie profieltekeningen van de mogelijke oplossingen te bevatten, waaruit het verschil met het bestaande profiel blijkt. Deze tekeningen dienen op schaal te zijn en voorzien van maten^{4]}. Bijzondere aandacht dient te worden besteed aan situaties, waar woningen aan of bij de dijk liggen.

Uit de analyse van het gebied kan naar voren komen dat het voor de gehele dijk, of in bepaalde secties^{5]} wenselijk is van een steiler dijkprofiel uit te gaan dan vanuit beheerstechnische overwegingen wenselijk is. Een dergelijke afweging dient in het MER duidelijk aan de orde te komen.

Tot slot dient te worden nagegaan welke bijzondere constructies nodig of wenselijk zijn om aanvaardbare oplossingen te kunnen bieden bij knelpunten.

Herinrichtingsplannen in de uiterwaarden

In het MER dient te worden aangegeven, in hoeverre door aansluiting te zoeken bij reeds geplande herinrichtingsmaatregelen in de uiterwaarden in het kader van de Gelderse Poort 'win-win'situaties gecreëerd kunnen worden. Uit het MER moet duidelijk naar voren komen, welke herinrichtingsmaatregelen ook zonder de dijkverbetering zouden plaats vinden en welke herinrichting met de dijkverbetering samenhangt. Dit is van belang voor een zuivere vergelijking van de alternatieven op hun milieugevolgen.

Aanleg, beheer en gebruik

In verband met de aanleg kan het MER ingaan op de planning (seizoen, duur en fasering) van de dijkverbetering, voor zover dit van belang is voor het realiseren van de milieudoelstellingen^{6]}.

4 De maatvoering dient zo te zijn aangegeven dat de ruimtelijke consequenties duidelijk zijn.

5 Bijvoorbeeld tussen de bebouwing bij Kekerdom, bij de voormalige doorbraken en daar waar de dijk een duidelijke scheiding vormt tussen twee heel verschillende gebieden.

6 Sommige compenserende maatregelen, zoals de aanleg van een vervangende amfibleënbiootop zijn bijvoorbeeld pas effectief, als ze tijdig, voorafgaand aan de eigenlijke dijkverbetering, worden uitgevoerd.

Verder kan het relevant zijn de belangrijkste principes van het toekomstige beheer (maaien, begrazing, afrasteringen) in afspraken met de toekomstige beheerder vast te leggen^{7]}.

Ten aanzien van het gebruik dient te worden beschreven welke functie de dijk, waaronder ook de 'groene dijk', kan krijgen voor recreatief en ander verkeer en welke gevolgen dat heeft voor de uitvoering van de dijk (kruinbreedte, wisselplaatsen, verkeersremmende maatregelen, parkeermogelijkheden). Hoewel het verkeersbeleid onder gemeentelijke verantwoordelijkheid valt, kan via het MER afstemming met de dijkverbetering tot stand komen.

3.3 Meest milieuvriendelijk alternatief

Het meest milieuvriendelijke dijkverbeteringsalternatief combineert de meest milieuvriendelijke varianten tot een consistent milieuvriendelijk dijkverbeteringsplan voor het gehele dijkvak, geeft zonodig aanvullende mitigerende en compenserende maatregelen en geeft bovendien richtlijnen voor aanleg, gebruik en beheer.

Meest milieuvriendelijk betekent dat het om een alternatief gaat, waarbij primair aandacht wordt besteed aan de LNC-waarden en het woonmilieu. Uiteraard moet aan de veiligheidseisen tegen overstroming worden voldaan. Wanneer als gevolg van strijdigheid van milieudoelstellingen blijkt dat het niet mogelijk is met één alternatief aan alle doelstellingen recht te doen, adviseert de Commissie dit conflict via een thematische benadering^{8]} inzichtelijk te maken. In verband met de duidelijkheid voor de besluitvorming verdient het aanbeveling in het MER uiteindelijk toch slechts één alternatief als het meest milieuvriendelijke aan te wijzen, zo nodig door in overleg met het bevoegde gezag te komen tot prioritering van bepaalde doelstellingen (verdere visie-ontwikkeling).

De Commissie geeft de volgende aanvullende aandachtspunten voor de dijkverbeteringsalternatieven in het algemeen en het meest milieuvriendelijke alternatief in het bijzonder:

- continuïteit van de dijk als landschapelement door beperking van de variatie in dwarsprofielen, tenzij variatie in relatie tot de omgeving begrijpelijk is;
- handhaven van de begrijpelijke samenhang tussen de onderscheiden ruimtelijke elementen^{9]};
- mogelijkheden voor het handhaven van de bestaande beleving van het dijk-talud^{10]} en het bestaande tracé;
- beperking van het ruimtebeslag van de steunbermen en het terugbrengen van gebruik ervan;
- overdimensionering van de steunberm, waardoor nieuwe bebouwing of beplanting (op plaatsen waar op dit moment reeds tot aan de dijk doorlopende beplanting aanwezig is) mogelijk wordt;

7 Zeker nu de dijk in de toekomst door een andere instantie zal worden beheerd.

8 In een dergelijke benadering worden de varianten geselecteerd en samengevoegd tot een dijkverbeteringsalternatief, waarbij optimalisering van één of meer milieudoelstellingen centraal staat.

9 Waarin de dijk reageert op de ondergrond en voormalige doorbraken van de rivier en de woningen zich aanpassen bij de ligging van de dijk (in plaats van andersom).

10 Hoewel de bestaande dijk in dit gebied niet uitzonderlijk steil is, kunnen in verband met de steiltebeleving maatregelen worden overwogen als een getailleerde kruin of geleiding in de dijk.

- mogelijkheden om lokale specie (uit de te graven strangen) te gebruiken voor de dijkverbetering;
- hergebruik van te verwijderen vegetatie en (waardevolle) afdekklagen;
- bevorderen van de ontwikkeling van stroomdalflora op de dijk ter ondersteuning van de natuurontwikkeling in de Gelderse Poort;
- (pleksgewijs) inrichten van vluchtroutes over de dijk en binnendijkse vluchtplaatsen voor fauna bij hoogwater (bijvoorbeeld achter de groene dijk);
- ontwikkelen van natte natuur op de direct aan de dijk gelegen buitendijkse gronden;
- ontgraven van gedempte kolken.

3.4 Compensatie

Met de inwerkingtreding van de wijzigingen in de Wet milieubeheer per 1 april 1994¹¹⁾ kan compensatie onderdeel uitmaken van de in een MER te behandelen aspecten. Onder compensatie wordt verstaan: het creëren van waarden die vergelijkbaar zijn met de verloren gegane waarden. De mogelijkheden voor compensatie van verloren gegane milieuwaarden dienen zonodig te worden beschreven.

3.5 Nulalternatief of referentiesituatie

Het nulalternatief is het alternatief waarbij de voorgenomen activiteit niet plaatsvindt, maar waarbij de gestelde doelen op andere wijze worden gerealiseerd. Bij het onderhavige project is dat geen reëel alternatief omdat de bestaande dijk niet voldoet aan de veiligheidsnorm zoals door de overheid is vastgesteld voor de beveiliging van het bovenrivierengebied tegen overstromingen (overschrijdingskans van 1/1250 jaar). Het MER kan daarom volstaan met het beschrijven van de huidige situatie en autonome ontwikkelingen als referentiesituatie (zie ook hoofdstuk 4).

11 Staatsblad 99; Wet van 4 februari 1994 tot wijziging van de regeling van de milieu-effectrapportage in de Wet milieubeheer; Artikel 7.10, lid 4 van de Wm: *"Het bevoegd gezag kan bepalen dat, indien niet alle nadelige gevolgen voor het milieu kunnen worden beperkt, bij de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven tevens de mogelijkheden worden beschreven om door het treffen van voorzieningen of maatregelen elders de resterende nadelige gevolgen te compenseren."*

4. BESTAANDE MILIEUTOESTAND EN MILIEUGEVOLGEN

4.1 Algemeen

De **bestaande toestand** van het milieu moet worden beschreven voor zover deze door de dijkverbetering wordt beïnvloed. De omvang van het studiegebied wordt bepaald door de te verwachten reikwijdte van de effecten en de wisselwerking met de omgeving. Dit betekent, dat per milieu-aspect de omvang van het studiegebied kan verschillen. Voor zover in het gebied bepaalde **autonome ontwikkelingen** plaats vinden, of binnen afzienbare termijn veranderingen kunnen worden voorzien onder invloed van reeds vastgelegd beleid, dient dit bij de beschrijving van de bestaande milieutoestand te worden betrokken.

De Commissie adviseert, waar dat de inzichtelijkheid van de gevraagde informatie bevordert, in het MER duidelijk kaartmateriaal op te nemen.

Bij de beschrijving van de **gevolgen** dienen de volgende algemene richtlijnen in acht te worden genomen.

- Gegeven de verwevenheid van de LNC-aspecten dienen de te verwachten gevolgen voor het milieu zo veel mogelijk in hun onderlinge samenhang te worden beschreven.
- Aangegeven moet worden of de effecten tijdelijk, permanent, ophefbaar of onomkeerbaar zijn; of ze op korte of lange termijn spelen en in hoeverre cumulatie met andere effecten kan optreden.
- Aangezien in het onderhavige project naast de negatieve effecten ook positieve milieugevolgen aan de orde kunnen zijn, dienen beide in de effectbeschrijving te worden opgenomen.
- De manier waarop de milieugevolgen zijn bepaald en omschreven, dient inzichtelijk en controleerbaar te zijn door het opnemen van basisgegevens in een bijlage of door expliciete verwijzing naar geraadpleegd achtergrondmateriaal.
- Ter vermijding van overbodige uitwijdingen dient de beschrijving van de bestaande situatie van het milieu niet uitgebreider te zijn dan nodig voor een referentie bij het beschrijven van de milieugevolgen.

De gevraagde informatie in § 4.2 en § 4.3 dient vooral als onderbouwing voor het gevraagde in de overige paragrafen.

4.2 Geomorfologie en bodem

Bestaande toestand en autonome ontwikkeling

Het MER dient een beeld te geven van de geomorfologie en bodemgesteldheid in het studiegebied (bestaande hoogteverschillen en bodemopbouw) en zonodig een overzicht van gevallen van (potentiële) bodemverontreiniging in het gebied.

Gevolgen voor het milieu

Aangezien het reliëf in de uiterwaarden een landschappelijke en cultuurhistorische waarde kan vertegenwoordigen en de samenstelling van de bodem met het reliëf mede bepaalt welke vegetatietypen tot (her)ontwikkeling kunnen komen, dient voor ieder van de dijkverbeteringsalternatieven (kwantitatief) te worden

aangegeven, welke oppervlakten worden vergraven, doorsneden en of opgehoogd. Verder dient te worden vermeld in hoeverre voor de afdekking specifiek materiaal wordt gebruikt, waarop bijvoorbeeld stroomdalflora tot ontwikkeling kan komen.

Waar sprake is van bodemverontreiniging dient te worden vermeld, welke invloed het voornemen in de verschillende uitvoeringsvarianten daarop heeft.

4.3 Grond- en oppervlaktewater

Bestaande toestand en autonome ontwikkeling

Het MER dient een beeld te geven van de bestaande geohydrologische gesteldheid in de binnen- en buitendijkse gronden van het gebied, voor zover wordt verwacht dat uitvoering van het dijkverbeteringsplan hierop van invloed zal zijn. Bij een meer dan beperkte herinrichting van de uiterwaarden dient de invloed van de herinrichting apart te worden beschreven¹².

Daarbij kunnen de volgende punten aan de orde komen:

- indeling in watervoerende en scheidende lagen, met speciale aandacht voor samenstelling, dikte en weerstand van de deklaag;
- freatische waterstanden, stijghoogten in de watervoerende pakketten en de daarmee samenhangende grondwaterstromingsrichtingen in horizontale en verticale richting;
- ruimtelijke begrenzing van kwel- en infiltratiegebieden, en de herkomst van het water in de kwelgebieden;
- afwateringsstelsel, actueel peilbeheer, temporele variatie van het peil in de Waal en de daarmee samenhangende variaties in kwel- en infiltratiegebieden en in grondwaterstromingen;
- kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater, met name in relatie tot het voorkomen van waardevolle kwetsbare waterorganismen en (half-)natuurlijke vegetaties.

Gevolgen voor het milieu

De effecten van de dijkverbetering en eventuele herinrichting van de buitendijkse gronden dienen (zoveel mogelijk kwantitatief en als wijziging ten opzichte van de bestaande situatie) te worden beschreven. De beschrijving kan zich concentreren op de effecten nabij bebouwing en in de nabijheid van natuurgebieden (waardevolle kwetsbare waterorganismen en (half-)natuurlijke vegetaties).

Aandacht dient te worden besteed aan:

- veranderingen in de weerstand van de deklaag;
- aantasting van strangen;
- veranderingen in het afwateringsstelsel en het peilbeheer;
- veranderingen in grondwaterstromingsrichtingen en kwelhoeveelheden, onder andere als gevolg van het aanbrengen van kwelschermen;
- de begrenzing van kwel- en infiltratiegebieden;
- de kwaliteit van grond- en oppervlaktewater.

12 Wanneer geen invloed wordt verwacht, dient dit goed gemotiveerd te worden.

4.4

Flora, vegetatie en fauna

Bestaande toestand en autonome ontwikkeling

Biotische aspecten kunnen vanuit de invalshoek van natuur, landschap en cultuurhistorie van belang zijn. De beschrijving dient zich weliswaar te concentreren op het gebied, dat direct door de dijkverbetering wordt beïnvloed, maar daarnaast de grotere ecologische samenhang in beschouwing te nemen.

In dit gebied zijn naar het oordeel van de Commissie de volgende elementen het belangrijkste:

- aanwezige oppervlakten natuurlijke en halfnatuurlijke ecotopen (Ooibossen), water- en oevervegetatie en eventuele restanten van waardevolle vegetatietypen (stroomdalflora) op de bestaande dijk;
- tot aan de voet van de dijk doorlopende kavelgrensbeplanting;
- aanwezige oppervlakten, waar door herinrichting waardevolle vegetatietypen tot ontwikkeling kunnen komen (bijvoorbeeld overgangen van nat naar droog);
- de aanwezigheid van bedreigde, zeldzame of karakteristieke soorten (bijvoorbeeld Rode-lijstsoorten als zwanebloem, slijkgroen, of vleermuizen, die in bomen of (te slopen) gebouwen langs de dijk beschutting vinden);
- de aanwezigheid van vogels in binnen- en buitendijkse gebieden;
- bestaande of potentiële ecologische relaties over de dijk heen, waarvoor de dijk een verbindingsfunctie vormt of kan vormen.

Bij de beschrijving van de autonome ontwikkeling is vooral de inhoud van een eventueel uit te voeren herinrichtingsplan Ooijpolder en inrichtingsplan Millingerwaard relevant.

Gevolgen voor het milieu

Bij de analyse van milieuveranderingen kunnen verschillende invloeden worden onderscheiden, namelijk:

- ruimtebeslag (en uitstralingseffecten), waardoor oppervlakten van waardevolle bestaande en potentiële natuurgebieden worden verkleind, en of leefgebieden van waardevolle soorten kleiner worden en versnipperd raken (zie ook barrièrewerking);
- eventuele veranderingen van oppervlakte- en grondwaterrelaties (kwalitatief en kwantitatief) en hun effecten op de aanwezige natuur (zie ook § 4.3);
- vergroting of vermindering van barrièrewerking van de dijk voor faunapopulaties, mede in relatie tot de verkeersfunctie en gebruikte afrasteringen.

Voor elk van deze effecten moet worden nagegaan, waar deze zullen optreden en naar verwachting leiden tot een verandering van natuurwaarden.

Tevens dient te worden aangegeven of de aanleg (rustverstoring) tot onomkeerbare effecten voor de nu aanwezige fauna kan leiden.

4.5

Cultuurhistorische aspecten

Bestaande toestand en autonome ontwikkeling

Bij het beschrijven van de cultuurhistorische aspecten dient verband te worden gelegd met de ontstaansgeschiedenis van het gebied en van de Millingse Bandijk en Duffeldijk. In het MER dienen de voorkomende cultuurhistorische elementen en structuren beschreven en gewaardeerd te worden. In dit dijktra-

ject vraagt de Commissie aandacht voor: het tracé (de bochten en de haakse aansluiting op de Erlecomsedijk), bestaande waardevolle bebouwing/monumenten/terpen, de buitendijkse ligging van de kerk en enkele woningen, de oude rivierstrang direct grenzend aan de dijk en potentiële archeologische vindplaatsen noordelijk langs de dijk tussen Millingen en Kekerdom¹³].

De cultuurhistorische aspecten dienen zoveel mogelijk in onderling verband en in verband met de landschappelijke aspecten te worden beschouwd.

Gevolgen voor het milieu

Per alternatief dient te worden aangegeven welke patronen en elementen verloren gaan of worden aangetast, wat de waarde daarvan is en wat ervoor in de plaats komt. Tevens moet worden aangegeven op welke wijze cultuurhistorisch waardevolle elementen eventueel in de nieuwe situatie kunnen worden ingepast. Ten aanzien van het archeologische aspect moet worden aangegeven, welke objecten/vindplaatsen verloren gaan, worden aangetast, of onbereikbaar worden voor onderzoek.

4.6 Landschappelijke aspecten

Bestaande toestand en autonome ontwikkeling

De beschrijving van de bestaande toestand dient te zijn gebaseerd op een visie op de bestaande en gewenste toekomstige functie van de dijk tussen het binnen- en buitendijkse gebied. Terwijl een dijk altijd een grens markeert tussen het binnen- en buitendijkse gebied, is het in dit gebied ook grotendeels een grens tussen twee gebieden met een geheel verschillend karakter. De situatie bij Kekerdom vormt op dit laatste een uitzondering. De belangrijkste ruimtelijke kenmerken van dit beeld zijn:

- de vormgeving van de dijk als grens met de haakse aansluitingen van de kavelgrenzen aan de binnenzijde van de dijk en de evenwijdig aan de dijk liggende droog-nat gradiënt in het buitendijkse gebied;
- de vormgeving van de dijk ("poort", "flessehals") als gebied tussen twee delen van het dorp Kekerdom met de daarbij behorende maatvoering en het s-vormige tracéverloop;
- het karakter van de dijk zelfstandige eenheid: de continuïteit van de trajecten, die vanuit de relatie met het landschap een eenheid vormen en de daarin voorkomende knikken bij voormalige dijkdoorbraken.

Gevolgen voor het milieu

Aangezien de gevolgen voor ecologische en cultuurhistorische aspecten apart worden benoemd, beperkt deze paragraaf zich tot de ruimtelijk-visuele gevolgen van de dijkverbetering.

De bij de bestaande situatie genoemde kenmerken dienen als referentie om te kunnen beoordelen of de dijkverbetering een aantasting of verbetering van de landschappelijke beleving kan inhouden.

Mogelijke toetsingscriteria hiervoor zijn:

13 Voor de deelsectie vanaf Kekerdom tot Millingen wordt door de Rijksdienst voor Oudheidkundig Bodemonderzoek een Aanvullende Archeologische Inventarisatie nodig geacht.

- blijft de dijk een smalle grens, waar twee contrasterende gebieden aanwezig zijn;
- blijft de dijk als zelfstandig landschappelijk element herkenbaar ten opzichte van zijn omgeving;
- blijft het poort-effect bij de ingang van Kekerdom behouden;
- bezit het lengteprofiel van de dijk continuïteit, waar de omgeving dat ook heeft.

Om de veranderingen inzichtelijk te maken kunnen op relevante plekken (brede) dwarsdoorsnedes gepresenteerd worden, waaruit het verschil tussen de huidige en de toekomstige situatie zichtbaar wordt. Bij de entree van Kekerdom (of in situaties, waarin van de huidige lengte-as van het tracé wordt afgeweken) kan visualisatie plaats vinden met behulp van een fotomontage of een foto van een maquette.

4.7 Woon- en leefmilieu

Bij de beschrijving van de invloed op het woonmilieu dient te worden ingegaan op:

- eventuele sloop van woningen;
- situaties, waar de dijk in tuinen en/of belangrijk dichterbij woningen aan komt te liggen;
- wijziging van de verkeersfunctie van de dijk en de betekenis daarvan voor de omwonenden;
- hinder/overlast (verkeer, geluid, luchtverontreiniging) in de aanlegperiode.

De Commissie vraagt bijzondere aandacht voor de complexiteit van de situatie bij de woningen Duffeltdijk 21-25, waar diverse uiteenlopende belangen in één gebied geconcentreerd zijn¹⁴).

4.8 Functies en ruimtegebruik

Het MER dient voor de verschillende dijkverbeteringsalternatieven een beeld te geven van het huidig en toekomstig ruimtebeslag en de kruinbreedte.

Verder moet worden aangegeven in hoeverre het huidige ruimtegebruik op de verharde en groene dijk, ter weerszijden van de dijk en in de uiterwaarden (breedte en gebruik van de weg, agrarisch, industrieel, woon- en recreatief gebruik, natuurgebied) veranderingen zal (moeten) ondergaan.

4.9 Overige aspecten

Eventuele effecten inzake rivierkundige compensatie moeten worden gekwantificeerd.

Ook dienen andere eventuele effecten inzake veiligheid te worden aangegeven, die voor het bevoegde gezag in het kader van de besluitvorming relevant zijn, zoals bijvoorbeeld veranderingen in veiligheid voor buitendijkse woningen bij een tracéverlegging van de dijk.

14 Zie inspraakreactie, bijlage 4, nr. 10.

5. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN

In het MER over het dijkverbeteringsplan zullen zowel varianten als alternatieven moeten worden vergeleken. In het bijzonder moet aandacht worden besteed aan die milieugevolgen die per alternatief of uitvoeringsvariant verschillen.

Bij de vergelijking van de varianten ligt het voor de hand deze onderling te vergelijken in relatie tot de geformuleerde doelstellingen.

Bij de vergelijking van de dijkverbeteringsalternatieven, waaronder het meest milieuvriendelijke alternatief dient ook concreet en specifiek te worden aangegeven welke milieugevolgen optreden ten opzichte van de bestaande situatie van het milieu.

6. LEEMTEN IN KENNIS EN EVALUATIE

Het MER dient in te gaan op de leemten in kennis en onzekerheden die zijn blijven bestaan en de betekenis die daaraan moet worden gehecht voor de besluitvorming. Informatie die essentieel blijkt te zijn voor de besluitvorming dient een zo goed mogelijke invulling te krijgen (zo nodig nader onderzoek).

Bij het nemen van het besluit dient door het bevoegd gezag een evaluatieprogramma te worden vastgesteld. Met behulp van dit programma kan te zijner tijd inzicht worden verkregen in de feitelijk optredende gevolgen voor het milieu bij uitvoering van de voorgenomen activiteit. Het is wenselijk dat het MER hiervoor al een aanzet bevat.

7. VORM, PRESENTATIE EN SAMENVATTING VAN HET MER

Aangezien het MER onderdeel zal zijn van een uitgebreidere Projectnota adviseert de Commissie de m.e.r.-informatie compact te presenteren bijvoorbeeld met behulp van overzichtstabellen, kaarten en figuren.

Om de teksten en het kaartmateriaal ook toegankelijk te maken voor lezers, die niet in het gebied bekend zijn, is het van belang al het kaartmateriaal te voorzien van duidelijk legenda's en een kaart op te nemen met de gebruikte geografische namen.

Verder vraagt de Commissie aandacht voor:

- een eventuele motivering van afwijkingen van de richtlijnen;
- controleerbaarheid van de belangrijkste informatie door het opnemen van achtergrondgegevens in bijlagen of exacte bronvermeldingen;
- het opnemen van een verklarende begrippenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst.

De **samenvatting** dient aan het bevoegd gezag en aan een zo breed mogelijk publiek voldoende inzicht te geven voor de beoordeling van het MER en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen
voor het
milieu-effectrapport
Verbetering Millingse Bandijk en Duffeltdijk

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 29 juli 1994 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Gedeputeerde Staten

provincie
GELDERLAND

Besnoedings
Markt 11
Arnhem

Postadres
Postbus 5090
6600 GX Arnhem

telefoon (065) 39 91 11
telefax 03 269 0600
telefax 065-39 94 60

- Commissie voor de Milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen :	11 2 AUG. 1994
nummer :	107P-94
dossier :	632-1213 (8k)
kopie naar :	S-1 Puz / Bib

datum
- 29 juli 1994

nummer
- MW93.67195-6082021

onderwerp
- Startnotitie MER Millingse Bandijk en Duffeltdijk

Op 9 juni 1994 hebben wij van Rijkswaterstaat, directie Gelderland, ontvangen de Startnotitie milieu-effectrapportage betreffende de verbetering van de Waalbandijk voor het traject Millingse Bandijk en Duffeltdijk tussen dijkpaal 25 en 70 in de gemeenten Millingen aan de Rijn en Ubbergen.

Het initiatief wordt bekend gemaakt in de pers en in de Nederlandse Staatscourant.

Wij verzoeken u om uw advies voor richtlijnen uit te brengen binnen negen weken na publicatie van de bekendmaking, derhalve voor 28 oktober 1994.

Wij verzoeken u daarbij bovenstaand briefnummer te vermelden.

Op dinsdag 13 september 1994 houdt de provincie - als bevoegd gezag in de milieu-effectrapportageprocedure - een inspraakavond in Keizerdom (zie bekendmaking). Rijkswaterstaat zal als initiatiefnemer ook aanwezig zijn om voorlichting te geven.

Inlichtingen bij dhr. Veraa

doorkiesnr. 598856

verzonden

11 AUG. 1994

postrekening 66 97 62
ABN Arnhem, rek nr 53 50 26 463
BNG 's-Gravenhage, rek nr 28 50 10 624

De startnotitie en de bekendmaking hebben wij beide in achtvoud als
bijlagen toegevoegd.

Gedeputeerde, Staten van Gelderland

wnd.

voorzitter

griffier

bijlagen

coll.
code: BW/9420500

BIJLAGE 2

**Openbare kennisgeving van de startnotitie in Staatscourant nr. 162
d.d. 25 augustus 1994**

provincie
GELDERLAND

Inspraak op de Startnotitie milieu-effectrapportage van Rijkswaterstaat, directie Gelderland, voor de verbetering van de Waalbandijk op het traject Millingse Bandijk en Duffeltdijk in de gemeenten Millingen aan de Rijn en Ubbergen. Deze startnotitie heeft betrekking op het voornemen van Rijkswaterstaat om de zuidelijke Waalbandijk tussen dijkpaal 25 en 70 te verbeteren. Het traject is gelegen in de gemeenten Millingen aan de Rijn en Ubbergen.

Rijkswaterstaat dient een dijkverbeteringsplan op te stellen. Het college van Gedeputeerde Staten van Gelderland dient het dijkverbeteringsplan goed te keuren ingevolge artikel 33 van de Waterstaatswet 1900, voordat Rijkswaterstaat het plan kan uitvoeren.

Voordat deze goedkeuring kan worden aangevraagd moet eerst een milieu-effectrapportage worden opgesteld. Het Milieu-effectrapport (MER) wordt dan met de aanvraag tot goedkeuring van het dijkverbeteringsplan ingediend. Het college van Gedeputeerde Staten van Gelderland is het bevoegd gezag in de milieu-effectrapportage voor dijkverbeteringen.

Procedure

De inspraak op de startnotitie is bedoeld om adviezen en reacties te ontvangen, die van belang kunnen zijn bij de door het college van Gedeputeerde Staten in Gelderland vast te stellen richtlijnen. In de richtlijnen zal worden aangegeven wat de inhoud van het MER moet zijn.

Reacties met betrekking tot de startnotitie kunnen tot 24 september 1994 schriftelijk worden ingediend bij Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem onder vermelding van 'Startnotitie Millingse Bandijk en Duffeltdijk'.

Degene, die een reactie indient kan verzoeken om zijn of haar persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

Terinzagelegging

Van 25 augustus tot 24 september 1994 ligt de startnotitie ter inzage in:

Het kantoor van Rijkswaterstaat, directie Gelderland, Gildemeestersplein 1 te Arnhem op kamer 5.14 van de heer ing. J. H. Spapens op elke werkdag van 9.00 tot 12.00 uur en volgens afspraak. Het gemeentehuis van Ubbergen, bureau Voorlichting, Rijksstraatweg 139 te Beek-Ubbergen op elke werkdag van 9.00 tot 12.00 uur.

Het gemeentehuis van Millingen aan de Rijn, afdeling Algemene Zaken, Heerbaan 115 te Millingen aan de Rijn op elke werkdag van 9.00 tot 12.00 uur en maandagavond van 18.00 tot 19.00 uur. Gebouw Rijnstate van de provincie Gelderland, dienst Milieu en Water, Markt 9 te Arnhem op kamer 8.10 van de heer ir. G. F. J. M. Veras op elke werkdag van 9.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 16.00 uur en volgens afspraak.

Voorts wordt op dinsdag 13 september 1994 een voorlichtings- en inspraakbijeenkomst gehouden over de startnotitie. Deze bijeenkomst vindt plaats in café Het Wapen van Kekerdum, Weverstraat 94 te Kekerdum en begint om 20.00 uur.

Nadere informatie

Voor nadere informatie kunt u zich wenden tot:

Rijkswaterstaat, directie Gelderland, de heer ing. J. H. Spapens (telefoon 085-688613 of 085-688601); provincie Gelderland, dienst Milieu en Water, afdeling Water en Waterkering, de heer ir. C. F. J. M. Veras (telefoon 085-598856) of de heer ing. J. G. Bleeker (telefoon 085-598862).

Arnhem, 29 juli 1994.

Gedeputeerde Staten van Gelderland,

T. R. Doesburg, wnd.-voorzitter,

Drs. C. P. A. G. Crasborn, griffier.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Directoraat-Generaal van de Rijkswaterstaat, directie Gelderland

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten provincie Gelderland

Besluit: goedkeuren van het definitief dijkverbeteringsplan volgens artikel 33 van de Waterstaatswet 1900

Categorie Besluit m.e.r.: 12.1

Activiteit: ontwikkelen van een dijkverbeteringsplan voor het dijkvak Millingse Bandijk en Duffeldijk van dijkpaal 25 tot 70

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 25 augustus 1994

richtlijnenadvies uitgebracht: 7 november 1994

Bijzonderheden: geen

Samenstelling van de werkgroep:

ing. J. Dekker

ir. Y.C. Feddes

dr. L.M. Fliervoet

drs. M.A. Kooiman

dr. J.T. de Smidt (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep: drs. M. van Eck

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	940907	Staatstoezicht op de Volksgezondheid Inspectie van de volksgezondheid voor de hygiëne van het milieu voor Gelder- land	Arnhem	941025
2.	940926	Ministerie van Landbouw, Natuurbe- heer en Visserij, Directeur Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie in de provincie Gelderland	Arnhem	941025
3.	940824	Wildbeheereenheid Curcul van de Ooij en Millingen	Ooij	941025
4.	940905	Gasunie	Eindhoven	941025
5.	940920	M. Wulffraat-Kingma en Fam. M. de Boer	Kekerdom	941025
6.	940914	E.P.R. van Zelst	Kekerdom	941025
7.	940920	Stichting VLEN/svo	Wageningen	941025
8.	940922	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek	Amersfoort	941025
9.	940923	B & W gemeente Ubbergen	Beek- Ubbergen	941025
10.	940922	Fam. Prick	Kekerdom	941025
11.	940922	Belangenvereniging 'De Ooijse Dijken'	Ooij	941025
12.	940913	Verslag inspraakbijeenkomst	Kekerdom	941025